

संघीयता, लोकतन्त्र, गणतन्त्र, समानुपातिक प्रतिनिधित्व, धर्मनिरपेक्षता, जातीय सद्भाव र व्यवसायिकताका लागि

गुप्तेश साप्ताहिक

सुम्निमा

THE SUMNIMA NATIONAL WEEKLY

वर्ष : 31, अंक: 38 वैशाख 24 सोमबार, 2081 (06 May, Monday 2024), यले संवत् : 5084, बुद्ध संवत्: 2567, नेपाल संवत्: 1144 मूल्य रु. 10.00

पत्रकार महासंघको संस्थापक बारे तथ्य, प्रमाणको आधारमा निष्कर्षमा पुग्ने

काठमाडौं-विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस मे ३ अर्थात् वैशाख २१ गते शुक्रवार नेपालमा पनि मनाइएको छ । सन् १९९३ देखि विश्वव्यापी

रूपमा मनाइन थालिएको विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस यो पटकको ३१ औ हो । संयुक्त राष्ट्र संघको

आह्वानमा हरेक सालको मे ३ मा यो दिवस मनाइने गरिएको छ । यस दिवसको अवसरमा नेपाली

श्रमजीवी संचारकर्मीहरुको छाता संगठनको रुपमा क्रियाशील रहेको नेपाल पत्रकार महासंघ आह्वानमा काठमाडौंको रत्नपार्कीस्थित शान्तिवाटिकामा भेला भई प्रभातफेरीको आयोजना सहित आफ्नो २७ औ महाधिवेशनसमेत समापन गरेको छ । नेपाल पत्रकार महासंघले महाधिवेशन सहित विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवससमेत मनाएको हो । महासंघले सोही दिवसको अवसर पारेर आयोजित महासंघको महाधिवेशनको उद्घाटन प्रमुख अतिथिको रुपमा आमन्त्रित प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले गरेका थिए । यस्तै महाधिवेशन समारोहको विशिष्ट

बाँकी अन्तिम पातोमा

भोजपुर विराटनगर उडान छ वर्षपछि पुनः शुरू

काठमाडौं - विराटनगर-भोजपुर उडान बन्द भएको छ, वर्षपछि पुनः हवाई उडान शुरू भएको छ । वर्षौ पछिको उडानले विशेषगरी भोजपुरवासी यात्रुहरु खुशी देखिएका छन् । नेपाल वायुसेवा निगमको जहाजले पुनः शनिवार भोजपुर-विराटनगर उडान थालेको हो । उडान शुभारम्भ भएको उपलक्ष्यमा भोजपुर नगरपालिकाका नगर प्रमुख कैलाशकुमार आलेले खादा र केक बाँड्दै यात्रुलाई विराटनगर प्रस्थानका लागि शुभकामना दिएका थिए । नेपाल वायु सेवा निगमका अनुसार

काठमाडौंबाट आएको निगमको जहाजले नौ जना यात्रु लिएर विराटनगर उडेको जनाइएको छ । भोजपुर-विराटनगर उडान बन्द भएको लामो समयपछि, विराटनगर उडान पाएकामा कतिपय यात्रुहरु खुशीको महसुस गरेका थिए । कुनै पनि समयमा समस्यामा परेका मानिसलाईअब विराटनगर जान सहज हुने भएको छ । यसरी उडान शुरू हुनाले भोजपुर जिल्लाका वासिन्दा खुशी भएको जनाइएको छ । स्थानीयवासीहरुका अनुसार

बाँकी अन्तिम पातोमा

विपदमा स्थानीय तह नै अग्रपङ्क्तिमा हुने-माओवादी

काठमाडौं - सत्तारूढ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादी केन्द्रका प्रवक्ता अग्निप्रसाद सापकोटाले हालै एक प्रेस विज्ञप्ति प्रकाशित गर्दै गर्मी र सुखपापन बढेकोले देशका विभिन्न भागमा आगलागी एवं डढेलोका कारण जनघनको व्यापक क्षति भएको उल्लेख गरेका छन् । यस्तै विज्ञप्तिमा हजारौ नागरिक पीडित हुनका साथ देशभरी वायु प्रदुषण उच्च मात्रामा बढ्दा र तापक्रम उच्च वृद्धिका कारण

विशेषगरी तराईका जिल्लाहरुमा तातो हावाको लहर एवं लु चल्दा जीवनयापनमा भारी कठिनाई उत्पन्न भइरहेको बताउँदै यस्ता विभिन्न विपद् घटनाका कारण ज्यान गुमाउनेहरुप्रति हाम्रो पार्टी श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै पीडित एवं प्रभावित सबैप्रति गहिरो सहानुभूति प्रकट गर्दछ भनिएको छ । हाम्रो पार्टी एवं भातृ संगठनका नेता-कार्यकर्ता एवं स्वयंसेवकहरु उद्धार तथा

बाँकी अन्तिम पातोमा

चुच्चे नक्सा राख्ने निर्णयप्रति इण्डिया असन्तुष्ट

काठमाडौं - नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको अस्ति बिहीवार बसेको बैठकले एक सय रुपैयाँको नेपाली नोटमा नक्सा परिवर्तन गर्ने भनि गरेको निर्णयले नेपाल र इण्डिया बिचको सम्बन्धमा फेरी चिसोपना आउन सक्ने देखिएको छ । नेपाल सरकारले

एक सय रुपैयाँको नोटमा चुच्चे नक्सा राख्न गरेको निर्णयमा इण्डियाले वाट्य रुपमै असन्तुष्टि जनाएको छ । यसले अस्थिर राजनीति अवस्था निम्तिन गई हालको सत्ता परिवर्तन हुन सक्ने आकलन पनि गर्न थालिएको छ ।

बाँकी अन्तिम पातोमा

छानबिन समिति गठन नगरे संसद चल्न नदिने रणनीतिमा कांग्रेस

काठमाडौं - यहीं वैशाख २८ गतेबाट आह्वान गरिएको संघीय संसदको बजेट तथा वर्षे अधिवेशन सुसञ्चालनलाई लिएर प्रमुख प्रतिपक्ष नेपाली कांग्रेसले वैशाख २७ गते बस्ने गरी संसदीय दलको बैठक बोलाएको छ । संघीय सरकारले सहकारी ठगीको विषयमा छानबिन गर्न संसदीय छानबिन समिति गठन नगरे संसद चल्न नदिने रणनीतिमा कांग्रेस रहेको छ । सोही विषयमा छलफल गर्न संसदीय दलको बैठक बोलाइएको हो । मन्त्रिपरिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलबाट वैशाख २८ गते बजेट

अधिवेशन आह्वान गरिएको छ । त्यहीं बजेट अधिवेशनको पूर्व सन्ध्यामा नेपाली कांग्रेसले २७ गते दिउँसो १ बजे संसदीय दल कार्यसमिति र २ बजे दलको बैठक बोलाएको छ । नयाँ वानेश्वरस्थित लोत्सेहलमा बस्ने दलको बैठकमा संघीय संसदको बजेट अधिवेशनमा पार्टीको भूमिका बारे छलफल गर्ने कांग्रेस स्रोतले जनाएको छ । सहकारीको रकम ठगी प्रकरणमा मुछिएका उपप्रधान तथा गृहमन्त्री रवि लामिछाने माथि संसदीय छानबिन समिति गठन गर्नु

बाँकी अन्तिम पातोमा

पुरुष भन्दा महिलाको आयु बढी

काठमाडौं - मुलुकको बाह्रौँ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त भएका अन् य तथ्यांक तथा प्रतिवेदनहरु प्रकाशन गरिदै जाने क्रममा हिजो आइतबार राष्ट्रिय जनगणना २०७८ जनसांख्यिक सूचक नामक पुस्तिका र जनसंख्या साक्षरता पुस्तक सार्वजनिक गरेको छ । हिजो राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यलयमा एक कार्यक्रमको आयोजना गर्दै जनसंख्या साक्षरता पुस्तक तथा जनसांख्यिक सूचक सार्वजनिक गरिएको हो । जनसंख्या साक्षरता पुस्तकमा नेपालमा

जनगणना उपयोगिता, अभ्यास तथा गुणस्तरका चुनौतीहरु, जनसंख्याको आकार संरचना वितरण एवं वृद्धि मापन तथा प्रक्षेपण विधि, शैक्षिक तथ्यांक र सूचकहरु प्रकाशनमा ४०० भन्दा बढी जनसांख्यिक सूचकहरु समावेश गरिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को जनसंख्या साक्षरता पुस्तक सहित जनसांख्यिक सूचकहरु सार्वजनिक राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यलयका

बाँकी अन्तिम पातोमा

कोशीले ऋषिमुनिका सन्तान भन्ने ब्राह्मणको पहिचान मात्र बोक्छ

चन्द्रप्रकाश बानियाँ_____ इलामको उपनिर्वाचनले एकपटक फेरि पहिचानको मुद्दालाई बहसमा ल्याइदिएको छ । “खस आर्य” नामको फर्जी समूह निर्माण गरेर संविधान निर्माताहरुले आफ्नो वर्चस्व स्थापित गर्ने जालसाज गर्नुको परिणाम हो “पहिचान विवाद” ! पूर्वको १ नम्बर प्रदेशको नामकरणको विवाद निकै लामो समयसम्म रह्यो । जुन दिन एकल नस्लवादीहरुको बल पुगेपछि कोशी नामकरण गरिएको कुरा हजार प्रतिशत सत्य हो ।

हाम्रा ग्राहक, पाठक, शुभेच्छुक लगायतका महानुभावहरु आफ्नो गाउँ-घर, समुदाय, समाज, जिल्ला, प्रदेशका साथै राष्ट्रमै हुने गरेका कुनै पनि किसिमको आपराधिक अनि भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि आर्थिक अनियमितता ढिलासुस्ती, कालाबजारी, महंगी जस्ता विकृतिको समूल अन्त्यका लागि यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक सदैव सहयोगको अपेक्षा गर्दछ । यसैगरी आफ्नो व्यापार, व्यवसाय प्रवर्द्धनार्थ विज्ञापन दिई लाभ उठाउनुहोस् । - व्यवस्थापक

भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकता दिइने-प्रमुख राई

काठमाडौं - तत्कालीन एक नम्बर प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले हलेसी-बराहक्षेत्र र पाथीभरालाई जोडेर धार्मिक पर्यटन प्रवर्धन गरिने बताएका छन् ।

मुख्यमन्त्री कार्कीले अस्ति शनिवार त्रिधार्मिकस्थल हलेसीमा हवनकुण्ड शिलान्यास गरेपछि प्रदेशका तीन धार्मिकस्थललाई जोड्ने योजनालाई प्रदेश सरकारले प्राथमिकतामा राखेको जानकारी दिएका हुन् । यस अवसरमा मुख्यमन्त्री कार्कीले खोटाङको हलेसी, सुनसरीको बराहक्षेत्र र ताप्लेजुङको पाथीभरालाई जोड्नु पर्ने उल्लेख गर्दै केबुलकार र जल यातायातका माध्यमबाट त्यसो गर्न सकिने बताए । यसैगरी मुख्यमन्त्री कार्कीले पर्यटन पूर्वाधार निर्माणका आधारभूत संरचना निर्माण गर्न वडा र पालिका अगसर हुनु पर्ने बताएका थिए । प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०८०-८१ मा विनियोजन गरेको रु. एक करोड ४४ लाख ८४ हजार चार सय ९० लगानीमा हलेसीमा हवनकुण्ड बनिरहेको छ । हवनकुण्ड आगामी असार १६ गतेसम्ममा सम्पन्न गरिसक्ने गरी काम शुरू भएको

बाँकी तेस्रो पातोमा

अन्ततः जसपा नेपाल फुटेरै छाड्यो

काठमाडौं - आन्तरिक कलहमा फसेको जनता समाजवादी पार्टी, जसपा नेपाल अन्ततः हिजो आइतबारदेखि विधिवत रुपमा फुटेको छ । जसपाका वरिष्ठ नेता अशोक राई नेतृत्वको समूहले प्रतिनिधिसभाका १२ मध्ये ७ सांसदहरु आधिकारिकता दावी गर्दै निर्वाचन आयोगमा आइतबार निवेदन लिएर गएका थिए । यसरी उपेन्द्र यादव

नेतृत्वका जनता समाजवादी पार्टी नेपालका वरिष्ठ नेता अशोक राईको पक्षमा सांसदहरु नोबलकिशोर साह सुडी, प्रदीप यादव, रञ्जु भा, वीरेन्द्र महतो, हसिना खान र सुशीला श्रेष्ठ रहेका छन् । उनीहरुको साथसहयोगमा राई अध्यक्ष बनेका छन् । यसरी विभक्त दलको संरचना अनुसार संघीय परिषद् नीति निर्माणको अङ्ग भएको परिषद्को

बाँकी तेस्रो पातोमा

एसको महाधिवेशनमा सयौं विदेशीलाई निमन्त्रणा

काठमाडौं - नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी, एकीकृत समाजवादीको आउदो दशौ महाधिवेशन बारे विभिन्न देशका कम्युनिस्ट-सोसलिस्ट-लेबर पार्टीसमेत भ्रण्डै छ, सय पार्टी निकट दल र सङ्गठनलाई निमन्त्रणा सहित जानकारी गराएको छ । सो पार्टीको विदेश विभागको अस्ति बसेको नवौं बैठकमा बङ्गलादेश, इरान, कजाकस्तान रुस, फ्रान्स, रोमानिया, अस्ट्रेलिया आदि गरी २२ देशबाट प्रारम्भिक प्रतिक्रिया प्राप्त भइसकेको विवरण

दिइएको छ । नुकपा एसका सम्मानित नेता तथा विभाग प्रमुख भ्रलनाथ खनालको अध्यक्षतामा दलको कार्यालय, आलोकनगरमा बसेको बैठकमा महाधिवेशनमा विदेशका साम्यवादी दल, वामपन्थी दल तथा प्रगतिशील सङ्गठनहरुलाई निमन्त्रणा गरिने बारे पनि छलफल भएको बताइएको छ। त्यस्तै महाधिवेशनमा प्रस्तुत गरिने राजनीतिक प्रतिवेदनमा विश्व परिस्थितिको समग्र

बाँकी तेस्रो पातोमा

जबसम्म त्यो पक्षको बहुमत पुगेन, त्यस विषयलाई अल्झाएर राखिएको कुरा पनि नाङ्गो सत्य हो । उपनिर्वाचनमा विजयी बनेपछि एकजना नेताले “कोशी”ले साभा पहिचानको प्रतिनिधित्व

मत-मतान्तर

गर्छ, भनेर उग्राएको देखियो, सुनियो । त्यो सरासर “चुतिया के हो त कोशी ? १. कोशी नेपाली भाषाको नाम होइन अर्थात् नदीको नाम नेपाली होइन । जसरी गण्डकी इण्डिया छिरेपछि नारायणी

भनिन्छ, त्यसैगरी इण्डिया छिरेपछि त्यो नदीले कोशी नाम पाउँछ । इतिहाससिद्ध विषय हो यो । २. कोशी हिन्दु पुराणहरुले दिएको नाम हो । हिन्दु पुराणहरु संस्कृत भाषामा लेखिएका छन् । त्यसैले कोशी संस्कृत भाषाको नाम हो । ३. संस्कृत कुनै देश विशेषको भाषा होइन । एउटा जाति विशेषको भाषा पनि होइन । संस्कृत भाषाको स्वामित्व ब्राह्मण जातिले लिए पनि उनीहरुको पुर्ख्यौली भाषा

बाँकी तेस्रो पातोमा

देश भङ्खालोमा फस्दै, दलका सांसद टुलुटुलु हैदै

अनुसा थापा

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ ले नेपाली कांग्रेससँगको गठबन्धन तोडेर नेकपा एमालेसँग समीकरण जोडेको दुई महिना बितिसकेको छ । अब तेस्रो महिना शुरु हुँदै छ । यो बीचमा सदनबाट एउटा पनि विधेयक पारित भएन् । न प्रधानमन्त्री प्रचण्डले केही काम गर्न सके न मन्त्रीहरूले । दुई महिना यतिकै खेर गयो ।

देशको प्रधानमन्त्रीलाई समयको कुनै महत्व नै छैन । एउटै व्यक्तिसँग तीन घण्टा गफ ठोकेर बस्छन् । एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीसँग तीन घण्टा गफिएर बस्नुभन्दा जनता र राष्ट्रको हितमा कुनै निर्णय गरेको भए हुन्थ्यो । रवि लामिछानेले गृहमन्त्रीको शपथ खानेबित्तिकै भनेका थिए, ‘मैले खत्तीमा राजीनामा बोक्सिकेको छु । काम गर्न सकिन भने म राजीनामा दिन्छु ।’

आफूसँग नाम जोडिएका जीवी राईलाई समेत उनले पकाउ गर्न सकेनन् । सहकारीको ठगीको आरोप लागेका राईविरुद्ध इन्टरपोलबाट नोटिस जारी हुँदासमेत समाल्न सकिएको छैन । जसका कारण लामिछानेमाथि प्रश्न उठेको छ । भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री रघुवीर महासेठले पनि यो पटक कुनै काम गर्लान्जस्तो देखिँदैन ।

दोस्रो पटक सोही मन्त्रालयको जिम्मा पाएका उनले न सिण्डिकेट हटाउन चासो देखाएका छन् न टयाक्सी, फो स्टक टेम्पो र ढुवानी गाडीको । भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्री बलराम अधिकारीको के कुरा गर्नु ? सहकारीमा व्यापक समस्या देखिँदा पनि उनलाई ‘ हाइसञ्चो’ छ ।

सहकारीले करोडौं बचतकर्ताको खर्बौं रुपैयाँ खाइदिएको छ । तर, उनलाई मतलब नै छैन । सहकारीमा देखिएको समस्या कसरी समाधान गर्ने ? बचतकर्ताको पैसा फिर्ता दिन पहल गर्ने, सहकारी सञ्चालकहरूलाई कारवाही गर्नेतिर उनको ध्यानै छैन । बचतकर्ता पीडामा छन्, उनीचाँहि रमिता हेरेर बसेका छन् ।

यता, देशभरको सरकारी, सार्वजनिक, गुठी, तालपोखरी,

मठमन्दिरलगायतको जग्गा संरक्षण गर्न पनि मन्त्रालय चुकेको छ । सरकारी सम्पत्ति सबै व्यक्तिहरूले आफ्नो नाममा लगिसके, सरकार रित्तै । त्यस्तालाई कानुनको दायरामा ल्याउनुको साटो मन्त्री मौनता साँधेर बसेका छन् ।

वर्तमान अर्थमन्त्रीमा वर्षमान पुन छन् । उनी आएपछि राजश्व उठ्नमा भनै कमी आएको बताइन्छ । सेयर बजार डामाडोल छ । बजारलाई आर्थिक मन्दीले छपक्कै छोपेको छ । सबै क्षेत्रमा मन्दी छ । घरजग्गा, सेयर र गाडीको कारोबार ठप्पजस्तै छ भन्दापनि कुनै फरक नपर्ला ।

यता, व्यापारीहरू व्यापार नै छैन् भन्छन् । पसल खोल्नु मात्र भएको व्यापारीहरूको गुनासो छ । व्यापारिक मलहरूमा पनि पहिलेजस्तो व्यापार छैन । सटरबाहिर जताततै टु-लेट लेखिएको व्यानरहरू देखिन्छ । यता, कोठा र फ्ल्याट खाली हुने कम बढ्दो छ । बैंकबाट कर्जा लिने कोही छैन ।

यता, बचतकर्ताले बैंकमा भएको आफ्नो पैसा निकालेर घरमा लुकाउन थालेका छन् । जसका कारण बजारमा पाँच सय र हजारको नोटको अभाव भएको छ । बैंकहरू घाटामा गएको खबरहरू बाहिरिरहेको छ । सेयर होल्डरहरूलाई बोनस दिन नसकेको पनि आइरहेको छ ।

सेयर होल्डर सेयर बेच्न तातिएका छन् तर कसले किन्ने ? सेयर बिक्रीको सूचना निकाल्ने काम मात्रै भइरहेको छ । मन्दी भनभन गतिरिँदै गएको छ । मालपोत र यातायात कार्यालय सुनसान छ । घरजग्गाको किनबेच शून्यजस्तै छ । गाडीको हालत पनि उस्तै । सेयरको मूल्य पनि निरन्तर ओरालो लागिरहेको छ ।

बैंकबाट ऋण लिनेहरूले धितो खानु भनेर हात उठाइसकेका छन् । आफूहरू ऋण दिन असमर्थ रहेको भन्दै उनीहरूले हात उठाएका हुन् । निजी संघसंस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूले महिनौंदेखि तलब पाएका छैनन् । जता हेर्यो समस्या समस्या छ । समाधान गर्ने सोच कसैसँग पनि छैन ।

देशको अवस्था दिनप्रतिदिन नाजुक बन्दै

गएको छ । जनतालाई खानै घौ घौ परेको अवस्था छ । विहान खाए, बेलुका के खाने ? भन्ने चिन्ताले आम सर्वसाधारणलाई पिरोल्ने गरेको छ । काम नपाउँदा विदेशिने युवाको संख्या बढ्दो छ । सरकारी खर्च धान्न विदेशी ऋणकै भर पर्नुपर्ने अवस्था छ ।

सहकारीले पैसा खाइदिएर करोडौं बचतकर्ता सुकुमबासी बनेका छन् । देश समस्याले जर्कडिसकेको छ तर प्रधानमन्त्रीलाई वास्तै छैन । बस् आफ्नो कुर्सी बचाउन पाए भयो । उनी न आफूले सकिन् भनेर मार्ग प्रशस्त गरिदिन्छन् न काम नै गर्छन् । अनि यस्तो पाराले कसरी हुन्छ ?

जनताले तिरैको करबाट सांसदहरूले तलबभत्ता खाइरहेका छन्, सेवासुविधा लिइरहेका छन् । तर, सांसदले कामचाँहि के गरेका छन् ? सांसदहरूको तलबभत्ता र सेवासुविधाको नाममा महिनौं अर्बौं रुपैयाँ खर्च हुन्छ । यद्यपि, प्रगति केही छैन । राज्यको ढुकुटी सोत्तर बनाउने काम मात्रै भइरहेको छ ।

माधव नेपाल, रवि लामिछाने, उपेन्द्र यादव, प्रचण्ड र केपी ओलीले देशलाई खाल्डोमा लगेर हालिदिए । संघ भत्ताभुङ्ग छ, प्रदेश सरकार लथालिङ्ग । प्रदेशमा सरकार गठन हुन सकेको छैन । केन्द्र स्तरको किचलोले गर्दा प्रदेशमा पनि कुनै प्रगति हुन सकेको छैन । कांग्रेस र राप्रपा पनि त्यस्तै भयो ।

न सदन अवरोध गरेर प्रधानमन्त्रीको राजीनामा माग्न सक्छ न सडक तताउन नै । सरकारले जे सुकै गरोस्, टुलुटुलु रमिता हेरेर बस्छ । यही अवस्था रहयो भने देशको अवस्था भनै नाजुक हुन्छ । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले अहिलेको सरकारलाई बर्खास्त गर्न सक्दैनन् । सदन अवरोध हुन्छ भन्ने डरले सदन नै बन्द गरेर राखिएको छ ।

देश दलदलमा फसिसकेको छ, अब कसरी बाहिर निकाल्ने ? सबै ढोका बन्द छ, बाहिर निस्कने ठाउँ नै छैन । राजाले शेरबहादुर देउवालाई असक्षम प्रधानमन्त्री भनेर पदबाट बर्खास्त गरेको थियो । देशको प्रमुख राष्ट्रपति हुन्छन् । तर, हाम्रो देशको राष्ट्रपतिलाई कुनै मतलब नै छैन ।

देशलाई कसरी उकास्ने ? भनेर राष्ट्रपतिले सबै राजनीतिक दलका नेता र कानुनविद्सँग छलफल गर्नुपर्ने हो । तर, उनले चासो दिएका छैनन् । राष्ट्रपति पौडेलले वैशाख २८ गते दुवै संसदको अधिवेशन आह्वान गरेका छन् । कांग्रेसले सदन चल्न नदिने घोषणा गरिसकेको छ ।

यसपटक पनि एउटा पनि विधेयक पारित हुँदैन । पाँच वर्षको अवधि त्यतिकै सकिन्छ । निर्वाचन भएको १७ महिनामा बल्लतल्ल चार वटा विधेयक पारित भयो । यता, तलबभत्तामा चाँहि जनताले तिरैको खर्बौं रुपैयाँ कर खर्च भयो । जनताले दिनभर लाइन बसेर, घण्टौं हिँडेर मतदान गरे ।

निर्वाचन गर्दा पनि जनताले तिरैको अर्बौं रुपैयाँ खर्च भयो । तर, प्रगति के ? खर्च भइसकेको छ, उपलब्धि केही छैन । सरकारको पारा देखेर जनता आजित भइसकेका छन् । वर्तमान प्रधानमन्त्री प्रचण्डको पार्टी माओवादीलाई जनताले पत्याएको होइन । जम्मा ३२ सीट प्राप्त पार्टीका अध्यक्षले जोडजाड गरेर प्रधानमन्त्री खाइरहेका छन् ।

आएदेखि उथलपुथल गर्छु भन्दै हिँडेका उनको भनाइ जनताले बल्ल बुझेका छन् । देशलाई लगेर खाल्डोमा हाल्नु नै उथलपुथल गर्छुको अर्थ रहेछ । जनताले कांग्रेसलाई देश चला भनेको तर जालभेल गरेर ३२ सीटले प्रधानमन्त्री खाएको । यो सरकारलाई हटाउन आवश्यक देखिसकेको छ ।

किन कि देश बर्बादीको बाटोमा गइसकेको छ । कांग्रेसले कि हामी सरकार चलाउन सक्दैनौं त्यसैले ३२ सीटलाई दिएको भन्नुपर्छ । कि त मैदानमा उत्रिनुपर्छ । रमिता हेरेर बस् भनेर जनताले भोट दिएका त होइनन् । विगतमा माओवादी सांसदले संसदमा टेबुल फुटायो, बजेट भाषणको सुटकेश नै लुट्यो ।

एमालेले सांसदले ९ महिना संसद अवरुद्ध गर्यो । विपक्षी दलका सांसद केही गर्ने सक्दैनन् । कांग्रेस, राप्रपालगायत दलका सांसदसँग बोल्ने हिम्मत पनि नभएकै हो ?

भक्तपुर

अर्थतन्त्र सिटिजन्स बैंक खराब कर्जा घटाउन सफल बन्दै

काठमाडौं - नेपाली बैकिङ क्षेत्रमा अहिले देखिरहेको तरलता बिच सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेड भने, खराब कर्जा घटाउन सफल भएको छ । यस बैंकको गत आर्थिक वर्षमा करिब ४ प्रतिशत पुगेको खराब कर्जा अहिले केही घटेर ३ दशमलव ७६ प्रतिशतमा ओर्लेको छ । यस्तो असहज अवस्थामा पनि खराब कर्जा घटाउन सक्नुलाई बैंक व्यवस्थापनको कुशल र सक्षम कार्यसम्पादनबाट भएको जनाइएको छ । यस कार्य सफलताका लागि विशेषगरी बैंकको मुख्य जिम्मेवारी लिइएका वाक्तित्वको भूमिका रहेको बताइन्छ । यस क्रममा

पछिल्लो पटक जिम्मेवार व्यक्तित्व र अधिकारी केन्द्रीय कार्यालयमा मात्र सीमित नरही अन्य शाखा कार्यालयमा निरन्तर जसो अनुगमन र निरीक्षणमा गइरहनुले पनि सम्भव भएको बताइएको छ । त्यसैगरी जिम्मेवार अधिकारीको उपस्थिति र सक्रियतामा विभिन्न सी.एस.आर कार्यक्रममा पनि हुनुले सम्भव भएको बुझिएको छ । सिटिजन्स बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत गणेशराज पोखरेल सहित अन्य उच्च पदस्थ कर्मचारीहरूमा वरिष्ठ डेपुटी सीईओ सुमितबाबु खत्री, डेपुटी सीईओद्वय पारसकुमार काफ्ले र राजेन्द्रलाल श्रेष्ठ तथा सहायक डेपुटी सीईओमा सञ्जीवकुमार श्रेष्ठ रहेका छन् । त्यस्तै विभागीय प्रमुखहरूमा सुमन मुलेपति, रवि कुमार रौनियार, नारायणराज अधिकारी, अमित खनाल, प्रमेशराज कायस्थ र रोशन मानन्धर रहेका छन् । यस्तै सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेड का अध्यक्षमा प्रवलजंग पाण्डे छन् । त्यस्तै बैंकका सञ्चालक समितिका सदस्यहरूमा

प्रकाशचन्द्र मैनाली, विजयध्वज कार्की, साजन शर्मा, सीता कार्की केसी, दिग्विजय विष्ट र स्वतन्त्र संचालकमा डा. विनोद आत्रेय रहेका छन् ।

यस सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडको आर्थिक वर्ष २०८०-८१ के तेस्रो त्रैमासको वित्तीय प्रतिवेदन अनुसार खुद मुनाफा :

चालू आर्थिक वर्षको तेस्रो त्रैमास अर्थात् ९ महिनाको अवधिमा बैंकले १ अर्ब २१ करोड खुद मुनाफा गरेकोमा गत आर्थिक वर्षको तेस्रो त्रैमाससम्ममा बैंकले १ अर्ब २३ करोड बराबर खुद मुनाफा गरेको थियो । यसरी खुद मुनाफा थोरैले अर्थात् १.९९ प्रतिशतले मात्र घटेको छ ।

खुद ब्याज आम्दानी र संचालन मुनाफा गत आर्थिक वर्षको तेस्रो त्रैमाससम्ममा कम्पनीले ४ अर्ब ३९ करोड बराबर खुद ब्याज आम्दानी गरेकोमा चालू आर्थिक वर्षको तेस्रो त्रैमाससम्म कम्पनीले ४ अर्ब २५ करोड खुद ब्याज आम्दानी गरेको जनाएको छ । यसले खुद ब्याज आम्दानी ३.२५ प्रतिशत घटेको देखाएको छ । त्यस्तै, संचालन मुनाफा ५.२३ प्रतिशत बढेर १ अर्ब ८६ करोड पुगेको छ । गत वर्षको तेस्रो त्रैमाससम्ममा संचालन मुनाफा १ अर्ब ७६ करोड रहेको थियो । त्यसैगरी बैंक, कम्पनीको वार्षिक प्रतिशेयर आम्दानी ११.३७ रुपैयाँ हुन आउँछ । एक वर्ष अघि प्रतिशेयर आम्दानी ११.६१ रुपैयाँ थियो ।

फलतः बैंक, कम्पनीको वितरण योग्य मुनाफा १ करोड ८९ लाख रहेको छ । गत आर्थिक वर्ष वितरणयोग्य मुनाफा १४ करोड ३४ लाख थियो । त्यस्तै बैंक, कम्पनीले चालु आर्थिक वर्षको तेस्रो त्रैमाससम्म १ खर्ब ८२ अर्ब निक्षेप संकलन गरी १ खर्ब ५२ अर्ब कर्जा प्रवाह गरेको छ । आर्थिक वर्ष २०७९-८० को असार मसान्त र अहिलेको तथ्यांकलाई दाँजेर हेर्दा कम्पनीको निक्षेप संकलन ८.०९ प्रतिशतले बढेको छ भने कर्जा प्रवाह ९.११ प्रतिशतले बढेको छ । यस्तै बैंकको

जगेडा कोष १९.६७ प्रतिशतले बढेर ७ अर्ब ७ करोड पुगेको छ भने, कम्पनीको किताबी मूल्य (प्रतिशेयर नेटवर्थ) १४९.९८ रुपैयाँ पुगेको छ । यस्तै कम्पनीको खराब कर्जा घट्दै ३.७६ प्रतिशतमा झरेको छ । यो अवस्था गत आर्थिक वर्षको तेस्रो त्रैमासमा खराब कर्जा ३.९८ प्रतिशत थियो । बैंकको आधार व्याजदर घट्दै ८.९९ प्रतिशत पुगेको छ । स्प्रेडदर ४.०० प्रतिशत छ । गत आर्थिक वर्ष सोही अवधिमा स्प्रेडदर ४.२० प्रतिशत थियो । यस प्रतिवेदनको आधारमा कम्पनीले गत आर्थिक वर्ष ०७९-८० को मुनाफाबाट ५ दशमलव ७९ प्रतिशत नगद लाभान्श वितरण गरेको जनाइएको छ ।

मुन्धुम मासिक

भाषा- लिपी, संस्कार-संस्कृति, धर्म-कर्म लगायतका विविध पक्ष बारे जानकारी लिन “मुन्धुम मासिक” खोजीखोजी पढौ !!

साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाम्पको मित्र बहिर् दूर कोट नै बीचमा टिलको जाली भएको 3 टाढको हो.उत्कृष्ट
- उच्च गुणस्तरको रेजिनकोट
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक टिल भएको रिलिन्डर
- कम्प्युटर प्रविधिकाले चल्ने पम्प

मेरो सल्लाहको साथै इन्भेस्टिङ्ग लिमिटेड

साल्ट ट्रेडिङ्ग समूहका उत्कृष्ट साथ बस्तुहरू

कोशीले...

भने होइन ।

४. अर्थात् तामाडी, नेवारी जस्तै एउटा जाति भाषा पनि होइन यो । लेखाइमा मात्र प्रयोग भएको भाषा हो । ब्राह्मण जातिको भाषा हो भने पनि एउटा जातिको भाषालाई साझा भन्नु कि अज्ञानता हो, कि भने वलमिचाइ हो ।

५. नेपालको सन्दर्भमा ब्राह्मण जाति बहुमत जाति होइन । अत्यमतबाट हुन सक्ने नोक्सानीबाट बच्ने प्रपञ्चका लागि खस जातिलाई आफूसँग जोडिएको हो ।

कोशी खस भाषाको शब्द होइन । खससँग कोशीको गोरु बेचेको साइनो पनि छैन । खसको होइन, लिम्बूको होइन, किरातको पनि होइन, कोचे, मेचे, राजवंशी र थारुको पनि होइन भने कोशी कसरी साभा भयो ?

कोशीले आफूलाई ऋषिमुनिका
सन्तान भनेर गौरव
गर्ने ब्राह्मणको पहिचान
मात्र बोक्छ । कोशीले साभा
होइन बिल्कुल एकल त्यो पनि
अल्पसंख्यक समुदायको मात्र
प्रतिनिधित्व गर्छ !

ਠੱਗੀ...

ले जानकारी गराए अनुसार र
 ईले रोहित श्रेष्ठ र जिवेन्द्र श्रे
 ष्टलाई बेलायत पठाई दिने भन्दै
 ३४ लाख २३ हजार ३सय रुपै
 याँ ठगी गरेको बताइएको छ ।
 जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँमा
 राखिएका राई माथि अहिले
 प्रहरीले अनुसन्धान गरिरहेको

जनाइएको छ । यता केही समय देखि सिधा अनि इमान्दार भनिने भूतपूर्व ब्रिटिस गोरखा सैनिकहरु रोजगारीका लागि बेलायत पठाई दिने र रोजगारी उपलब्ध गराई दिने भन्दै ठगी गरेको अभियोगमा पक्राउ पर्नका साथै समाचारसमेत सार्वजनिक भइरहेका छन् । आर्थिक रुपमा सम्पन्न मानिने भूतपूर्व ब्रिटिस सैनिकहरु मध्ये केहीले बेलायत पठाई दिने बहानामा लाखौं रकम लिई बेलायत नपठाई ठगी गर्ने गरेको समाचार बाहिरिन थालेको छ । प्रहरी नियन्त्रणमा रहेका पूर्व सैनिक राई बेलायतस्थित नेपाली सुनचाँदी व्यवसायीहरुको सामूहिक संगठनको पनि अध्यक्ष रहेको बमििएको छ ।

भौतिक...

हो । यस अवसरमा खोटाङ प्रदेशसभा १. का सदस्य पाँचकर्ण राईले हिन्दू, बौद्ध र किरात धर्मावलम्बीको सङ्गमस्थल हलेसी क्षेत्रको विकासका लागि सक्दो सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए । यस्तै हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाका नगरप्रमुख विमला राईले भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकता दिइएको बताइन् ।

हलेसी आउने दर्शनार्थीको सुविधाका निम्ति मन्दिर परिसरमा नेपाल आयल निगम र हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको लगानीमा अतिथिगृह निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको छ । पहिल्यै निगमबाट रु दुई करोड प्राप्त भएपछि नगरपालिकाले आ.व. २०७९-८० मा रु दुई करोड ९६ लाख बजेट विनियोजन गरेको थियो ।

अन्ततः...

अध्यक्षमा राजेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ,
केन्द्रीय समितिको अध्यक्षमा
अशोककुमार राई रहेक
छन् । पार्टीको सहअध्यक्षमा
रेणुकुमारी यादव र चारजना
उपाध्यक्षमा रणध्वज कड्डड्वा,
नवलकिशोर साह, परशुराम
बस्नेत र सुशीला श्रेष्ठ छन् ।
त्यस्तै पार्टीको महासचिवमा
मोहम्मद इश्तियाक राई
उपमहासचिवमा प्रदीप यादव
छन् भने, दीपक कार्की र रन्जु
ठाकुर सचिव छन् । डा. वीरेन्द्र
महतो कोषाध्यक्ष छन् ।

त्यस्तै केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिका ९ जना र केन्द्रीय समितिका २७ जनाले राई समूहलाई साथ दिएको बताइए पनि नयाँ पार्टी कार्यालय खुशबुमा हिजै बसेको बैठकमा नव गठित केन्द्रीय कार्यसमितिमा १२ पदाधिकारी र १८ केन्द्रीय सदस्य सहित कुल ३० जनाको नामावली सार्वजनिक गरिएको छ । उपप्रधान तथा स्वास्थ्यमन्त्रीसमेत रहेका जसपा नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव अमेरिका भ्रमणमा रहेका बेला अर्को समूहले निर्वाचन आयोगमा आधिकारिकता दावी गरेको हो ।

साह सुडी संघीय सरकारमा
वन तथा वातावरण मन्त्रीसमेत
छन् । राई र महतो यस अधिको
कांग्रेस गठबन्धन सरकारमा
मन्त्री रहेका थिए ।

एस...

विश्लेषण, नेपालको परराष्ट्र नीति र त्यसमा जलवायु परिवर्तन तथा वातावरण सुरक्षाका विषय जस्ता नयाँ आयाम पनि समावेश गरिने सम्बन्धमा छलफल भएको विभागका सचिव डा शंकर खतिवडाले जानकारी दिए। सो बैठकमा पूर्व प्रधानमन्त्री खनालले महाविधेशनमा समाजवादी क्रान्ति र पूर्ण रूपान्तरणको कार्यक्रम सहित चार दस्तावेज आउने र सकेसम्म केन्द्रीय समितिको एकै प्रतिवेदन बन्ने बताएछन् । विदेश विभागका उपप्रमुख प्रमेश हमालले माक्सवादी-लेनिनवादी सिद्धान्त अनुरूप समाजवादी क्रान्ति र रूपान्तरणका दिशामा अगाडि बढ्ने पार्टीको कार्यक्रम रहेको स्पष्ट पारे । उपमहासचिव डा. विजयकुमार पौडेलले रुसी सेनामा भर्ना भएका नेपालीलाई फिर्ता गराउने, मृत्यु भएका परिवारलाई क्षतिपूर्ति दिने लगायत माग राखी पीडितका तर्फबाट भइरहेको अनशनमा पार्टीको ध्यान पुग्नपर्ने र छिट्टै सरकारसँग सहमति गराउन भूमिका खेल्नु पर्नेमा जोड दिए । समाजवादीको अधिवेशन आगामी असार १६ देखि २० गतेसम्म नेपाल प्रज्ञा-परिषत्ठानमा हुने भएको छ । यहाँ वैशाख २६ गते पर्सि पार्टी स्थायी कमिटी २७ गते पोलिटब्यूरो र २८, २९ गते केन्द्रीय कमिटी बैठक बस्दै छ ।

અમેરિકાબાદ પુરાતાત્વિક

मूर्ति नेपाल पठाइए

काठमाडौँ - चोरी भएका पुरातात्विक महत्वका २४ वटा मूर्ति अमेरिकास्थित नेपाली राजदूतावासले नेपाल पठाएको छ । अमेरिकी नागरिक सुसन ब्राडफोर्डले सकलन गरेको ती मूर्तिहरु हालै हवाई टाणुमा हस्तान्तरण गरिएको थियो । नेपाली दूतावासका कर्मचारीलाई हस्तान्तरण गरिएको ती मूर्ति पुरातत्व विभागसँगको समन्वयमा विहिवार हवाईबाट नेपाल पठाइएको हो । दूतावासका अनुसार तेह्रौँ, सत्रौँ र अठारौँ शताब्दीका मूर्ति स्वदेश पठाइएको छ । ती पुरातात्विक मूर्तिकला धातु, काठ, दुङ्गा र हड्डीबाट बनेका छन् । नेपाली दूतावासले बताए अनुसार नेपालबाट हराएका धेरै धार्मिक, सांस्कृतिक महत्वका वस्तुहरुलाई खोजीनीति गरेर नेपाल फिर्ता पठाउन पहल गरिरहेको बताउदै यो पटक भने, अमेरिकी नागरिक सुसन आफैले दूतावासमा सम्पर्क गरेर यो प्रक्रिया पूरा गरिइएको बताइएको छ । । दूतावासका द्वितीय सचिव घिमिरेलाई मूर्ति लिन हवाई पठाइएको थियो । जीत पनि मूर्ति छन् तिनलाई हराएका स्थानमा प्रतिस्थापन गरिने पुरातत्व विभागले तयारी गरेको बताइएको छ । नेपाल-अमेरिका समन्वयमा हवाईबाट पठाइएका मूर्तिहरुमा ढलोटको कालाकुवेर मूर्ति, विश्वरूपको मूर्ति, महिषासुरमर्दिनीको मूर्ति, मोक्षदा भनिएको महामञ्जुश्री शक्तिको मूर्ति, ढलोटको विघ्नान्तक भैरवको मूर्ति, तामाको प्रज्ञापारमिताको मूर्ति, ढलोटको किन्नरीको मूर्ति, काठको वाराहीको मूर्ति र चामुण्डाको मूर्ति, प्रस्तरको सरस्वतीको मूर्ति रहेका छन् । यस्तै अन्य मूर्तिहरुमा प्रस्तरको मञ्जुश्री शक्ति, प्रस्तर अगस्थमुनिको मूर्ति, हस्तलिखित ग्रन्थ, कुवेरका मूर्तिहरु, तामाको काल्ययन्त्र, हाडको सीतापाती यन्त्र, काठको फुर्वा, फलामको तान्वा, ढलोटको सिन्धु, फलामको त्रिशूल रहेका छन् । दूतावासले एक वर्षको अवधिमा ६२ वटा विभिन्न मूर्तिकला तथा वास्तुकलाका सामग्रीहरु नेपाल पठाइएको बताएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय

प्यालेस्टाइनको पक्षमा अमेरिकी
विश्वविद्यालयमा प्रदर्शन

काठमाडौं । अमेरिकाका विश्वविद्यालयहरुमा प्यालेस्टाइनको पक्षमा प्रदर्शन चर्किए गएको छ । प्रदर्शनमा सहभागीहरुमध्ये ३०० जना पक्राउ परेका छन् । केही विश्वविद्यालयहरुमा तोडफोड र प्रहरीसँग भडपसमेत भएको छ ।

समाचार एजेन्सी एपीका अनुसार क्यालिफोर्निया युनिभर्सिटीमा १९ जना घाइतेसमेत भएका छन् । इजरायलले प्यालेस्टाइनको गाजा क्षेत्रमा गरेको आक्रमणको विरोधमा अमेरिकाका हरेकजसो विश्वविद्यालयहरूमा साना-ठूला प्रदर्शन हुँदै आएको छ । केही स्थानमा भडप र तोडफोड भएको समाचार आएका छन् ।

बीबीसीले कोलम्बिया युनिभर्सिटी र द सिटी युनिभर्सिटी अफ न्युयॉर्कमा ३०० प्रदर्शनकारीलाई प्रहरीले गिरफ्तार गरेको जनाएको छ । त्योपछि केमेयर एरिक एडम्सका अनुसार कोलम्बिया युनिभर्सिटीले निवेदन दिएपछि, त्यहाँ बस्दै आएका विद्यार्थीहरूविरुद्ध अभियान चलाएको र गिरफ्तार गरिएको जनाएका छन् ।

युनिभर्सिटीभित्र बसेर प्यालेस्टाइन समर्थकहरुले शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गर्दै आएका थिए । तर त्यो प्रदर्शनमा घुसपैठ भएको भन्दै प्रहरीले कारवाही अभियान चलाएको हो ।

न्युयोर्कका मेयरले शहरका अन्य स्थानको सुरक्षालाई पनि ध्यान दिँदै प्रहरीले कारवाही अभियान चलाउने बताएका छन् । शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गर्ने अधिकार भए पनि हुलहुज्जत, तोडफोड र शान्ति सुव्यवस्थालाई खलल पार्ने नहुने उनको भनाइ छ ।

विद्यार्थीहरूले न्युयोर्क, टेक्सस, कोलम्बिया, जर्जवाशिङ्गटन, इन्डियाना युनिभर्सिटी अफ पेन्सिल्वेनिया लगायतका स्थानमा प्रदर्शन गर्दै आएका छन् । जर्जवाशिङ्गटन युनिभर्सिटीमा विद्यार्थीहरूले गरेको प्रदर्शनमा समर्थन जनाउन रिपब्लिकन सांसदहरूसमेत पुगेका थिए ।

बेसस युनिभर्सिटीमा एकजना पत्रकारसमेत पक्राउ परेका थिए तर पछि उनी रिहा भएका थिए । प्यालेस्टाइनको पक्षमा अमेिकासँगै इजिप्टको कायरो, फ्रान्सको पेरिस, अप्ट्रेलियाको सिड्नी लगायतका स्थानमा पनि प्रदर्शन हुँदै आएको छ ।

अल जजिरा च्यानलमाथि

इजरायली प्रतिबन्ध

एजेन्सी । इजरायलले कतारी न्युज च्यानल अल जजिरा नेटवर्कमाथि प्रतिबन्ध लगाएको छ । त्यहाँको मन्त्रिपरिषद्ले आइतबार यस प्रस्तावलाई सर्वसम्मतिले अनुमोदन गरेको हो ।

गत महिना इजरायलको संसदले सरकारलाई राष्ट्रिय सुरक्षाको लागि खतरा मानिने विदेशी टिभी नेटवर्कहरू बन्द गर्ने अधिकार दिएको थियो । इजरायली सरकारले लामो समयदेखि अल जजिरा च्यानललाई इजरायल विरोधीको आरोप लगाउँदै आएको छ । अल जजिरा च्यानलमा कतार सरकारको हिस्सेदारी छ ।

अक्टोबर ७ मा इजरायलमा हमासले गरेको हमलापछि अल जजिरा च्यानलमा इजरायलको आलोचना फ्रैने कडा भएको छ । इजरायली प्रधानमन्त्रीले यस च्यानललाई 'आतंकवादीद्वारा नियन्त्रित' भनेका छन् । गाजाबाट रिपोर्टहरू पठाउनेमा अल जजिराका पत्रकार पनि थिए । यसको घोषण इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतन्याहुले माइक्रो ब्लिगड वेबसाइटमा एकमास गरेका थिए । तर च्यानल कहिलेदेखि बन्द हुने लगायतका जानकारीहरू भने दिइएको छैन ।

दुर्द्धमा पुनः वर्षाले जनजीवन प्रभावित

एजेन्सी - संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)ले असामान्य वादीको सामना गरेको केही दिनपछि पुनः भारी वर्षा भएको छ। असामान्य मौसमका कारण धेरै उडानहरू रद्द गरिएको र मानिस तथा विद्यार्थीलाई घरबाटै काम तथा अध्ययन गर्न आग्रह गरिएको खालिज टाइम्सले जनाएको छ।

युएईमा भारी वर्षा र आँधीबेहरीका कारण बिहीबार चेतावनी जारी गरिएको थियो । पछिल्लो केही दिनदेखि युएईले अस्थिर मौसमी लहरकालागि तयारी गरिरहेको छ । यसै क्रममा सबै क्षेत्रका मानिसलाई सुरक्षाका उपायहरू अपनाउन सल्लाह दिइएको छ । विद्यालयहरू दूर शिक्षामा छन् भने कम्पनीहरूलाई घरबाटै काम गर्न अनुमति दिन आग्रह गरिएको छ । पार्क तथा समुद्र तटहरू बन्द गरिएको छन् ।

खालिज टाइम्सका अनुसार दुवईले इमिरेटमा अस्थिर मौसमका कारण मे २ र ३ मा सरकारी कर्मचारीहरूका लागि घग्घाट काम गर्ने घोषणा गरेको थियो । युईको विपद् व्यवस्थापन प्राधिकरणले आगामी मौसम अवस्थालाई सामना गर्न तयारी दोहोर्‍याएको छ । सम्बन्धित एजेन्सीहरूले उपायहरू कार्यान्वयन गरेर पूर्वानुमानित मौसमको उतारचढाव सामना गर्न तयार रहेको उल्लेख गरिएको छ । यसअघि एनसिएम विज्ञले आगामी मौसमको अवस्था अप्रिल १६ को जस्तो नहुने अनुमान गरेका छन् । अधिकारीहरूले आवश्यक सावधानीका उपायहरूको छलफल गरेका छन् । युईले विद्यार्थीहरूले विद्यमान मौसमको कारण मे २ र ३ मा देशका सबै सरकारी विद्यालयहरूका लागि अनलाइन कक्षा लिने घोषणा गरेको छ ।

सरकारले सम्भावित अस्थिर मौसमी अवस्थाका कारण दुबईका सबै निजी विद्यालयमा मे २ र ३ मा अनलाइन सिकाइ हुने घोषणा गरेको छ, ज्ञान तथा मानव विकास प्राधिकरण (केएचडीए) ले यो निर्णय सबै निजी विद्यालय, नर्सरी र विश्वविद्यालयमा लागू हुने घोषणा गरेको छ।

दुबई विमानस्थलका लागि पाँचवटा इनवाउन्ड उडान रातारात डाइभर्ट गरिको नौ आगमन तथा चार आउटवाउन्ड उडान रद्द गरेको विमानस्थलका प्रवक्तालाई उद्धृत गर्दै खालिज टाइम्सले जनाएको छ । विमानस्थलका प्रवक्ताले भने, “दुबईको विमानस्थलबाट प्रस्थान गर्नेहरूलाई लागि थप समय छुट्याउन सल्लाह दिइएको छ । सडक भीडभाडको पूर्वानुमान गर्दै सम्भावित टर्मिनल १ र ३ मा पुग्न दुबई मेट्रोको उपयोग गर्न दृढतापूर्वक प्रोत्साहित गरिएको छ ।”

www.ctznbank.com

१६^{औं} वर्ष पूरा गरी १८^{औं} वर्षमा प्रवेश

हाम्रो १६^{औं} वार्षिकोत्सवको सुखद उपलक्ष्यमा समस्त आदरणीय ग्राहकवर्गहरु, शेयरधनीहरु, नियामक निकायहरु, कर्मचारी तथा शुभाचिन्तकहरुमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरुमा अझै उत्कृष्टतरीय सेवा प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

चुक्ता पूँजी

रु. १४ अर्ब २० करोड

कर्जा

रु. १ खर्ब ५६ अर्ब

निक्षेप

रु. १ खर्ब ८४ अर्ब

शाखा सञ्जाल

१२०

ग्राहक संख्या निक्षेप

१७ लाख २४ हजार

सहायक कम्पनिहरु-सिटिजन्स क्यापिटल लिमिटेड, सि.बि.आई.एल. सेक्युरिटीज लिमिटेड

Citizens Bank
Your Partner For Progress

सिटिजन्स बैंक
इन्टरनेसनल लिमिटेड

मुख्य कार्यालय
भारतवाणिज्यी पक्का दरबारमार्ग
काठमाडौं, नेपाल

फोन नं.: ९७६८९, फोन: ९७७ ०१ ४५२०८४७/४३/२४
फ्याक्स: ९७७ ०१ ४५२०८४४, ईमेल: info@ctznbank.com
SWIFT: CTZNNPKA चील टि: ९६६००९६६६६७
सचिपट सेन्टर: ०१ ५१७००६८, लीडिन बैंक: ९६९८०४२६२६९९

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैवेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- कृष्णकाया

सम्पादकीय

नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रले भोग्नु परेको तीतो अवस्था

यसै सातारम्भको दुई दिनअघि बैशाख २१ गते शुक्रबार तद् नुसार सन् २०१४ मे ३ को दिन ३१ औं विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस संसारभर मनाइयो । एक दिने दिवस विशेषगरी संसारका श्रमजीवी सञ्चारकर्मीहरु र श्रम संचार सम्बद्ध संघ-संगठनहरुले विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गरी मनाइएको हो । सन् १९९३ देखि स्वतन्त्र एवं बहुलवादी प्रेसका लागि विण्डहक घोषणा पत्र जारी गरिएको सम्भनामा मे ३ लाई विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस प्रस्ताव गरेअनुसार उत्सवको रूपमा मनाईदै आएको छ। ‘विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस’ को अवसरमा यो वर्षको मूल नारा ‘विश्वका लागि प्रेस वातावरणीय संकटको सामनामा पत्रकारिता’ भन्ने रहेको छ । संयुक्त राष्ट्र संघीय, शैक्षिक, वैज्ञानिक तथा सांस्कृतिक संगठन, युनेस्कोको आयोजनामा अफ्रिकी मुलुक नामिबियाको विण्डहक घोषणा-पत्र जारी गरेको सम्भनामा संयुक्त राष्ट्र संघले विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस मनाउने निर्णय गरेको थियो । त्यसै अनुरूप अहिले पनि विश्वका श्रमजीवी सञ्चारकर्मीहरुको विशेष सक्रियतामा यो दिवस मनाइदै आइएको छ । फलस्वरूप विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवसका मूल सार भनेकै नागरिकको सधैं सबै खाले सूचनामा पहुँच हुनुपर्छ र सञ्चारकर्मीहरूलाई आफ्नो कार्यक्षेत्रमा कार्यसम्पादन गर्न सुरक्षित वातावरण सिर्जनामा सरकारले विशेष भूमिका निर्वाह गर्नुपर्छ भन्ने सवाल स्थापनाका लागि पनि विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस मनाउन शुभारम्भ गरिएको हो । यसैगरी विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवसले सत्य तथ्य सामग्री वसम्प्रेषण गर्ने र प्रेस स्वतन्त्रताको सदैव सम्मानको सुनिश्चितालाई मुख्य केन्द्रमा राखेको छ । यसै अनुरूप नेपालमा पनि भव्य अनि उल्लासका साथ यो दिवस मनाएको छ । यो दिवस लगायतका सन्दर्भमा नेपालले प्रेस स्वतन्त्रता र मानव अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघका विभिन्न अध्यायहरूमा हस्ताक्षर गरेको सबै सामु स्पष्ट छ । यसर्थ पनि मानव अधिकार, प्रेस स्वतन्त्रता, वाक स्वतन्त्रताका अलावा विश्वव्यापी मान्यताहरूमा प्रतिबद्ध जनाए अनुसार कार्यसम्पादनमा त्यतिकै अग्रसर हुनुपर्ने देखिन्छ । यसका साथै देशका मुल कानून संविधानलेसमेत प्रस्तुत विषयहरूलाई अक्षरशः प्रत्याभूत गरेको प्रष्ट छ । त्यसकारण पनि देशका कार्यपालिका, न्यायपालिका, व्यवस्थापिकाका अतिरिक्त सरकार र निजी क्षेत्रका सम्पूर्ण तप्काका वर्गले राष्ट्रको चौथो अंगको रूपमा परिभाषित गरिएको सञ्चार जगत्लाई सम्मान, सहकार्य र स्थान दिदै अगाडि बढ्न सक्नु पर्दछ । ताकि सञ्चार जगत्लाई भनिने देशको तेस्रो आँखा र चौथो अंग भएको पुष्टि हुन सक्दथ्यो कि ! यिनै वस्तुगत यथार्थलाई आत्मसात् गर्दै नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रले भोग्नु परेको तीतो अवस्थसँगै साना स्वरोजगारमुखी अखबारको अवस्थाप्रति विशेष ध्यान दिनु जरुरी भइसकेको छ । नकि यस क्षेत्रमा संलग्न चौथो अंग भनिएको सञ्चारकर्मममा समर्पित रहेकालाई कार्यसम्पादनको सिलसिलामा बाहिर राखेर देशको समग्र समुन्नति र नागरिकको सूचनाको हक अधिकार हासिल गर्न सम्भव देखिन्न भन्ने तर्फ सम्बद्ध निकाय र सरोकारवालाहरूको ध्यान जानै पर्दछ ।

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rairajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

सञ्चार संस्था र सञ्चारकर्मीलाई कसरी जोगाउने ?

ज्ञानप्रसाद पौडेल

मुलुकको अर्थतन्त्र शिथिल अवस्थामा छ । अर्थतन्त्र पूर्ण रूपमा चलायमान हुन सकेको छैन । निजी क्षेत्र उत्साहित देखिएको छैन । देशका उद्योग कलकारखाना बन्द छन् कि त बन्द हुने अवस्थामा पुगेका छन् । निर्यात ठप्प छ । आयातमा मात्र निर्भर हुँदा ठुलो हिस्सामा व्यापार घाटा बेहोर्नुपरेको छ । यी विविध कारणले मुलुकमा आर्थिक गतिविधि शिथिल हुँदा त्यसको प्रत्यक्ष असर मिडिया क्षेत्रमा पनि परेको छ । अहिले साना तथा स्वरोजगारमूलक मिडिया र ठुला मिडियालाई टिक्ने धो-धो परेको छ । मिडिया सङ्घटनमा परेसँगै त्यससँग जोडिएका श्रमजीवी पत्रकार समेत विस्थापित हुनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ । यस्तो विषम परिस्थितिमा समग्र साना तथा स्वरोजगारमूलक सञ्चारमाध्यम र ठुला सञ्चार गृहलाई बचाउन राज्यले विशेष राहत प्याकेज ल्याउन जरुरी छ । यसो भए मिडिया हाउस सक्षम हुन सक्छन् र श्रमजीवी पत्रकारको पेसा समेत सुरक्षित हुन सक्छ । नेपाली सञ्चारमाध्यम र श्रमजीवी पत्रकारहरूको अवस्था कोरोना महामारीबाट धराशायी भएपछि उम्रिन सकेको छैन । साना, मझौला तथा स्वरोजगार मिडिया उद्यमीहरूको अवस्था पहिले पनि त्यति राम्रो थिएन, कोभिडपछि भन्नै खराब हुन पुग्यो । कोभिडअघि राम्रो अवस्थाका मानिएका ठुला मिडिया हाउसहरू समेत कोभिडपछि खस्किन पुगे । उनीहरूले श्रमजीवी पत्रकारहरूलाई निकाल्न थाले, त्यो क्रम अझै जारी छ । मिडियाको यस्तो अवस्थामा सहयोग पुऱ्याउनका लागि सरोकारवाला पक्षसँग नेपाल पत्रकार महासङ्घले पटक-पटक ध्यानाकृष्ट गरायो । ठुला लगानीका मिडियाले आफूहरूलाई उद्योगसरी मान्यता दिन भनेका थिए र छन्, तर अर्थतन्त्र नसुधिएका कारण उनीहरू निराश छन् । पत्रकारहरूको हकहित संरक्षण गर्ने सङ्घसंस्थाहरूले पत्रकारहरूलाई पेसामा टिकाउन गाह्रो भइरहेको बताइरहेका छन् । अहिले पत्रकारिता पेसा बनेको छ र व्यावसायिक पत्रकारिताको समय आएको छ । प्रजातन्त्र र गणतन्त्र आउनुअघि मिसन पत्रकारिता थियो । अहिले व्यावसायिक पत्रकारिता भनिएको छ । नेपाल पत्रकार महासङ्घका पूर्वअध्यक्ष किशोर नेपालले अहिले मिसन हराएको महसुस गर्छन् । साथै उनले मिसन नभए पत्रकारिताको अर्थ नहुने बताउँछन् । वरिष्ठ पत्रकार नेपालका अनुसार उहिले पञ्चायतविरुद्ध

लड्नु, प्रजातन्त्रका लागि लड्नु, शान्तिका लागि लड्नु, पत्रकारहरूको मिसन थियो र हुने गर्दथ्यो । त्यतिवेला सेन्सरसिपको अवस्था थियो । महासङ्घका अर्का पूर्वअध्यक्ष विष्णु निष्ठुरी अहिले सेल्फ सेन्सर सिपको अवस्था रहेको बताउँछन् । अहिलेको अवस्थामा पत्रकारहरूको मिसन बन्न नसकेको हो कि जस्तो वरिष्ठहरूको भनाइ रहेको छ । अहिले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको अवस्था छ । पत्रकारहरूलाई अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको पूर्ण ग्यारेन्टी संविधानमा गरिएको छ, तर स्वतन्त्रताको दुरुपयोग भयो । सामाजिक सञ्जाल लगायत मिडियामा पत्रकार आचार संहिताको धज्जी उडाइएको भनी आलोचना भएको पाइन्छ । यसलाई टेकेर सरकारले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतालाई निषेध गर्ने गरी कानून ल्याउन लागेको भनेर त्यसको विरोध गरिएको छ । मौजुदा सरकारमा सामेल सबैजसो राजनीतिक दलले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको निषेध गर्न नहुने, गर्न नसकिने र नगरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिरहेका भए पनि बेला-बेला निषेध गर्ने कानून ल्याउने प्रयास भइरहेको महसुस गरिएको छ । अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता स्वतन्त्र प्रेसको प्राण हो भने स्वतन्त्र प्रेस लोकतन्त्रको प्राण हो । अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता रहेका बेला मानव अधिकारको रक्षा गर्ने विषय मुखर भएर अगाडि आउँछ । सत्ताधारी र सरकारी संयन्त्रलाई स्वतन्त्र प्रेसले सतर्क गराइरहेको हुन्छ र सतर्क गराउँछ । पत्रकार र प्रेसलाई छाडा हुन नदिनका लागि आचारसंहिताको पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । कतिपय सन्दर्भमा आचारसंहिताको पालना पत्रकारहरूका लागि कठिन र जटिल हुन गइरहेको हुन्छ, त्यसैले स्वनियमनको विषय मिडियामा रहेको छ । पत्रकारले आचारसंहिता उल्लङ्घन गरिरहँदा देश र समाज, मानव अधिकारको हित गरिएको छ कि छैन भनी ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ । आचारसंहिता उल्लङ्घन हुँदा पत्रकार आफैँ जिम्मेवार हुनुपर्ने भएकाले स्वनियमनको विषय आफैँमा संवेदनशील विषय हो । प्रस्तुत विषयहरूमा विचार गरिरहँदा मिसन र व्यावसायिकता दुवै आवश्यक हुन्छ । मिडिया व्यवसायीको व्यवसाय र पत्रकारहरूको पेसा दुवै सङ्घटनमा छन् । सूचना विभागमा अपडेट गरिएकै डेटाका आधारमा भन्नुपर्दा करिव ८ हजार पत्रपत्रिका दर्ता छन् । अनलाइन नवीकरण गरिएकाहरूको संख्या डेढ हजारभन्दा बढी छ ।

टेलिभिजनको संख्या पौने दुई सयभन्दा बढी र एफएम रेडियो एक हजार जति छन् । सङ्घटनमा मिडिया र पत्रकारहरूको स्थितिप्रति नेपाल प्रेस काउन्सिलले पनि आफ्नो प्रतिवेदनमा चिन्ता व्यक्त गरेको छ । भोकभोकै पत्रकार उपशीर्षकमा भनिएको छ, ‘अहिले नेपाली प्रेसमा पत्रकारको रोजीरोटी महत्त्वपूर्ण सवाल बनिरहेको छ । स्थापित र ठुला भनिएका मिडियाले आर्थिक सङ्घटनको कारण देखाउँदै मिडिया बन्द गर्ने, पत्रकार तथा कर्मचारी कटौती गर्ने, बेतलबी बिदामा राख्ने, समयमा तलब नदिने, कर्मचारी तथा पत्रकार कटौती गर्दा खाली हात पठाउनेजस्ता कार्य भइरहेको छ । यसरी मिडिया हाउसबाट अन्यायमा परेका कतिपय पत्रकारले न्याय खोज्दै काउन्सिललाई गुहारिरहेको अवस्था छ ।’ यो अवस्थाको समाधानको रूपमा काउन्सिल भन्छ, ‘तसर्थ सरकारले पत्रकारलाई राहत दिने श्रमजीवी पत्रकार ऐनको समयानुकूल परिमार्जन गरी मिडियालाई श्रमसँघी बनाउन ढिलाइ गर्नु हुँदैन ।’ काउन्सिलले अस्तव्यस्त विवरण उपशीर्षकमा थप भनेको छ, मिडिया मर्जरको नीतिमा समेत बहस चलाउन सकिन्छ । ...लोककल्याणकारी विज्ञापन वितरणमा राज्यले नयाँ नीति निर्माण गर्न जरुरी छ । २०४८ सालमा बनेको पत्रपत्रिकाको वितरणको मापदण्डलाई पछ्याउन अहिले प्रकाशित पत्रकारितालाई हम्मेहम्मे पारिसकेको छ ।’ काउन्सिल लगायतले सुझाएका उपायबारे सोच्नुपर्ने बेला आइसकेको छ । छाडा र अराजक पत्रकारिता, सेल्फ सेन्सरसिप, मिसन र व्यावसायिक पत्रकारिताजस्ता समस्याको समाधान खोज्नु भनेको अहिले रोटीका साथ वाक् स्वतन्त्रताको सुनिश्चितता गर्न लगाउनु हो । नेपाली कांग्रेसका संस्थापक नेता बीपी कोइरालाले पत्रकारहरूलाई पैसा दिएर आफूविरुद्ध लेख्न लगाएका थिए रे । आलोचना सुन्ने साहस सरकारमा बस्नेहरूमा हुनुपर्छ । मानव अधिकारप्रतिको प्रतिबद्धता पनि मौजुदा संविधान र सरकारको जिम्मेवारी हो । कमसलबाट असलतर्फ, अँध्यारोबाट उज्यालोतर्फ र जटिलबाट सरलतर्फ यात्रा गर्नु नै लोकतन्त्रको सौन्दर्य हो । हामी र हाम्रो समाज असलै असल भएको भए यत्रो आन्दोलन र सशस्त्र सङ्घर्ष गर्नुपर्ने थिएन । कोभिड सङ्घटका बेला अमेरिकाजस्तो पुँजीवादी शासन

व्यवस्थाले त आफ्ना जनताका लागि गर्जो टार्ने खर्च दिएको थियो । स्वरोजगार मिडियालाई सरकार र जनताविचको सूचना प्रवाह गर्ने पुलका रूपमा निर्माण गर्न आवश्यक छ । के गर्ने ? सरकारले साना तथा स्वरोजगारमूलक मिडिया र मिडिया हाउसहरूलाई बचाउन समानुपातिक विज्ञापन प्रणाली कार्यान्वयन गर्न जरुरी छ । यस्तै पत्रपत्रिका, टेलिभिजन र रेडियोहरूलाई दिँदै आएको लोककल्याणकारी विज्ञापन अब अनलाइन सञ्चारमाध्यमहरूलाई समेत दिइनुपर्छ । लोककल्याणकारी विज्ञापन बापतको रकमलाई राज्यले शतप्रतिशत वृद्धि गरी अनलाइन सञ्चारमाध्यमलाई समेत समेटे नुपर्छ । अहिलेसम्म उद्योगको समेत मान्यता नपाएका सञ्चार संस्थालाई तत्कालीन उद्योग सरहको मान्यता दिई सोही अनुसारको सेवा-सुविधा दिन जरुरी छ । सरकारले दिने यी सुविधा पाउनका लागि मिडिया हाउसहरूले पत्रकार आचारसंहिता लागु गर्दै आएको हुनुपर्ने प्रावधान राख्नुपर्छ । यस्तै मिडिया संस्थानहरूलाई मिडियाका अन्य क्षेत्रसँग जोडेर लाने गरी योजना र प्रशिक्षणको तयारी गर्नुपर्नेछ । मिडिया संस्थानहरूले स्थानीय, प्रादेशिक र सङ्घीय संरचनाका आधारमा सूचना सम्प्रेषणको व्यवसायलाई स्थापित गर्नुपर्ने हुन्छ । पत्रकारितालाई खाउ पेसाका रूपमा विकास गर्न नहुने भएकाले यसको गौरव कायम गरी व्यावसायिकता प्रवर्द्धनका लागि सरकारबाट कार्य गर्न गराउन आवश्यक छ । सरकार, राजनीतिक दल र सामाजिक सङ्घसंस्थाले आफ्ना आलोचक (सञ्चार संस्था तथा पत्रकारहरु) लाई छेउमा राखेर पाल्ने साहस गरे मरणासन्न अवस्थामा पुगेको पत्रकारितामा जीवनको सञ्चार हुनेछ । पत्रकारहरूले पनि स्वनियमनको संवेदनशीलतालाई बुझेर आवश्यक परेका बेला आचारसंहिताको उल्लंघन गर्ने दुस्साहस गर्न पछि पर्न हुँदैन । स्रोतको संरक्षणका लागि आफैँ सजाय भोग्न तयार रहने साहसी पत्रकारको संरक्षणमा राज्यले दायित्व वहन गर्ने बेला यो नै हो । पत्रकारहरूको हकहितमा क्रियाशील सङ्घसंस्थाहरूले पनि समाजका मौजुदा विभेदहरूलाई पुर्ने खालको मिसन लिन आवश्यक छ, यस विषयमा सबै पत्रकार तथा बुद्धिजीवी वर्ग घोलिनुपर्नेछ । (लेखक नेपाल पत्रकार महासङ्घका केन्द्रीय सदस्य हुन्)

पाठक मन्थन

नियमितताको कामना साकार बनोस् ! सम्पूर्ण टिमको प्रतिबद्धता आवश्यक !

श्री सम्पादकज्यू, हाम्रो लोकप्रिय सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले आफ्नो तीन दशक लामो प्रकाशन यात्रा पार गर्दै एक वर्ष उकालो लागेको बुझिन आएको छ, त्यसका लागि हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौ । हामीलाई आशा एवं विश्वास छ, आउँदो वर्षमा पनि यसरी नै शुभेच्छाहरु पस्कन पाउँ भन्ने आकांक्षा राख्छौ । यिनै हाम्रा आकांक्षा, भावनासँगै नियमितताको कामना सदैव साकार हुनेमा पूर्ण विश्वस्त छौ । यसका लागि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारमा आवद्ध समस्त पत्रकार सम्पादक देखि कनिष्ठ सञ्चारकर्मी सबैप्रति हार्दिक शुभेच्छा प्रकट गर्दछौ । हाम्रो यस्ता मनोभावना सहित सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारका सबै टिमप्रति आभार व्यक्त गर्दै आउदो दिनमा यसरी शुभकामना र बधाई दिन चाहन्छौ भन्ने कुरामा हामी पूर्ण आशावादी छौ । यसरी सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको सबै टिमले हामी जस्ता धेरै पाठक, शुभेच्छुकको चाहनालाई शिरोपर गर्दै पाठ्य सामग्रीका अतिरिक्त देश एवं देशवासीको निमित्त आवश्यक पर्ने दैनिक उपभोग्य सामग्री देखि अन्य विषयवस्तुको सर्वसुलभ तवरबाट आपूर्ति र समाधान हुने खालका सवाल उठान गरी सम्बद्ध निकायको ध्यानाकर्षण गराउँदै सचेत गराउन सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार सफल रहोस भन्ने शुभेच्छा पनि प्रकट गर्दछौ, धन्यवाद !! - अगम चाम्लिङ -रामप्रसादराई गापा-०९, भोजपुर, कर्मजित वान्तवा -फिक्कल, इलाम, गजुरमान थेवे -फुङलिङ, ताप्लेजुङ, हरिराम माझी -प्रकाशपुर, सुनसरी, शेखर गुरुङ -रातमाटे, पोखरा, कास्की ।

श्री सम्पादकज्यू, सर्वप्रथमतः सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको सम्पूर्ण टिमलाई बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्न चाहन्छौ । किनकि, सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका यहीं वैशाख देखि ३० वर्षे प्रकाशन यात्रा टुंग्याउँदै ३१ वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा बधाई दिएका हौं । यसरी नै आउदा दिन, वर्षहरूमा पनि बधाई अनि शुभकामना दिईरहन पाउँ भन्ने अपेक्षा पनि राख्न चाहन्छौ । यी यस्ता शुभकामना र बधाईका लागि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका सधै हामी जस्ता हजारौ हजार पाठक, ग्राहक, शुभचिन्तकका लागि अति नै प्रिय बन्दै अघि बढिरहने छ भन्ने सदिच्छा पनि व्यक्त गर्न चाहन्छौ । जसको निमित्त सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकामा सम्बद्ध सम्पूर्ण टिमको जागरुकतासँगै क्रियाशीलता पनि त्यति कै आवश्यक हुन्छ भन्ने स्मरण गराउन चाहन्छौ । जहाँसम्म हामीलाई लागेको कुरा, सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको सम्पूर्ण टिमको एक्यबद्धता, प्रतिबद्धता पनि त्यति नै जरुरी हुन्छ भन्ने विषय तर्फ पनि ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छौ । यिनै हाम्रा गन्धनलाई पक्कै पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको टिमले आत्मसात् गर्नेमा पूर्ण आहारवादी छौं, अन्त्यमा पुनः बधाई छ, धन्यवाद !! -अमला गुरुङ -रुम्जाटार, ओखलढुंगा, कमला नेवाः -कुपण्डोल, ललितपुर, गंगादेवी लामा तामाङ, हालः बौद्ध, काठमाडौं, चन्द्रमाया थापा मगर -दमौली, तनहुँ, रूप कला शर्पा -सत्लेरी, सोलुखुम्बु ।

दक्षता अभिवृद्धिका लागि ट्राफिक प्रशासन तालिम सञ्चालन

काठमाडौँ - ट्राफिक प्रहरीको दक्षता अभिवृद्धिका लागि काठमाडौँ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालय रामशाहपथले ५१ जना प्रहरी कर्मचारीहरूका लागि ट्राफिक प्रशासन तालिम सञ्चालन गरेको छ । राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान महाराजगंजको तत्वावधानमा संचालित २४ औं समूहको उक्त तालिमको काठमाडौँ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक जीवन कुमार श्रेष्ठले सोही कार्यालयमा आइतबार आयोजित कार्यक्रमबीच उद्घाटन गर्नुभयो ।

सो अवसरमा प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक श्रेष्ठले ट्राफिक व्यवस्थापनमा आएका चुनौतीलाई सामना गर्न र दुर्घटना न्यूनीकरण गर्नलाई आवश्यक व्यावसायिक ज्ञान, सीप, कौशल तालिममा प्रदान गरिने बताउनुभयो । प्रशिक्षणमा प्रशिक्षार्थीहरूलाई अनुशासित ढंगले ट्राफिक सम्बन्धी सम्पूर्ण सीप हासिल गराई तालिम पश्चात कार्यक्षेत्रमा उत्कृष्ट ढंगले कर्तव्य निर्वाह गर्न सक्षम जनशक्ति उत्पादन गर्नेतर्फ जोड दिइएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा तालिम संयोजक प्रहरी नायव उपरीक्षक दलराम टमाटाले तालिम सम्बन्धी प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै ३५ दिन कार्य अवधि रहेको उक्त तालिममा प्रहरी नायव निरीक्षक २१ र प्रहरी सहायक निरीक्षक ३० गरी कुल ५१ जना प्रशिक्षार्थीहरू सहभागी रहेको जानकारी दिनुभयो ।

अपराध रोकथाम सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न

त्यस्तै जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्युठानको समन्वय र गौमुखी गाउँपालिका-७ नारीकोटको आयोजनामा लागूऔषध दुर्व्यसन, लैंगिक हिंसा र अपराध रोकथाम तथा महिला हिंसा सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम शनिवार सम्पन्न भएको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय प्युठानका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नारायण प्रसाद

अर्यालको प्रमुख आतिथ्य र गौमुखी गाउँपालिका-७ नारीकोटका वडा अध्यक्ष कोमल पुरीको अध्यक्षतामा सोही गाउँपालिकास्थित अमृत जीवन माध्यामिक विद्यालयमा उक्त सचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो ।

कार्यक्रममा प्रजिअ अर्यालले प्रविधिको गलत प्रयोगका कारण हिंसा बढेको पाइएको उल्लेख गर्दै समाजमा हुने गरेका हिंसा लुकाउँदा र जोगाउँदा अपराधीलाई अपराध गर्नमा प्रोत्साहन हुने भएकोले कानूनको दायरामा ल्याउन सबैले आ-आफ्नो पक्षबाट सहयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो । महिलाविरुद्ध हुने जुनसुकै हिंसालाई कानूनी दायरामा ल्याउनुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभयो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्युठानका प्रमुख प्रहरी नायव उपरीक्षक ईश्वर थापाले कार्यक्रमको औचित्यमाथि जानकारी दिनुभएको उक्त कार्यक्रममा कर्ण सकारात्मक कोष भालुवाङका संयोजक बसन्त पुनले लागूऔषध नियन्त्रण सम्बन्धी र कर्ण सकारात्मक कोष दाङका संयोजक सुन्दर गौतमले लैंगिक हिंसा सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गर्नुभएको थियो ।

जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी तथा संघसंस्थाका प्रमुख, जनप्रतिनिधि, सञ्चारकर्मी, सरोकारवाला निकाय, विभिन्न आमा समूह, स्थानीय भद्रभलादमीहरूको सहभागिता रहेको उक्त कार्यक्रममा जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय प्युठानका सहायक जिल्ला न्यायाधिवक्ता विष्णु हरि मरासिनीले कानूनी प्रावधानको बारेमा जानकारी दिनुभएको थियो ।

अवैध लागूऔषधसहित विभिन्न स्थानबाट सात जना पक्राउ

काठमाडौँ - वीरगंज महानगरपालिका-२१ हनुमान चोकबाट अवैध लागूऔषध गाँजा करिब १० किलोसहित २ जनालाई शनिवार विहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा मकवानपुर राकसीरांड गाउँपालिका-२

ठुमको टोल बस्ने ४२ वर्षीया इन्द्र कुमारी चेपाङ्ग र ३६ वर्षीया फूलमाया स्याङ्बो रहेका छन् । प्रहरी चौकी परवानीपुरबाट खटिएको प्रहरीले चितवनबाट वीरगंज तर्फ जाँदै गरेको बा.४ ख ५९३७ नम्बरको बस जाँच गर्दा बसमा सवार उनीहरूलाई उक्त गाँजासहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै सुनसरीको इटहरी महानगरपालिका-५ शान्तीमार्ग टोलबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोइन जस्तो देखिने पदार्थ करिब ४ सय ९० मिलिग्राम सहित सोही ठाउँ बस्ने ३२ वर्षीय बिट्टु भन्ने दिवश भुजेललाई शनिवार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । अस्थायी प्रहरी चौकी जनताबस्तीबाट खटिएको प्रहरीले उनको घर तलासी गर्ने क्रममा उक्त पदार्थ फेला पारी उनलाई पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै मोरङको विराटनगर महानगरपालिका-१६ हुलास चोकबाट अवैध लागूऔषध ब्राउन सुगर जस्तो देखिने पदार्थ २ ग्राम ४५ मिलिग्रामसहित सुनसरी इटहरी उपमहानगरपालिका-१९ बस्ने २५ वर्षीय किरण राईलाई शनिवार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । लागूऔषध ब्यूरो विराटनगर र इलाका प्रहरी कार्यालय रानीबाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ पैदल आउँदै गरेका उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यसैगरि कैलालीको धनगढी उपमहानगरपालिका- ७ देबरियाबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ ७ सय २० मिलिग्राम सहित ३ जनालाई शनिवार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा सोही ठाउँ बस्ने २८ वर्षीय सेवालाल राना, ३० वर्षीय राम गोपाल राना र २४ वर्षीय अभिषेक राना रहेका छन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीबाट खटीएको प्रहरीले उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको जनाएको छ ।

विशेष बाल अदालतको आवश्यकता छ : मन्त्री चौधरी

काठमाडौँ - महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्री भगवती चौधरीले विशेष बाल अदालत आवश्यक रहेको बताउनुभएको छ । केन्द्रीय बाल न्याय समितिले युनिसेफ नेपालसँगको सहकार्यमा आयोजना गरेको “बाल न्याय सम्बन्धी राष्ट्रिय गोष्ठी” कार्यक्रममा बोल्दै मन्त्री चौधरीले त्यस्तो बताउनुभएको हो ।

उहाँले बालबालिकाकै विषयमा न्याय निरूपण गर्नका निम्ति पनि छुट्टै बाल अदालत आवश्यक भएको बताउनुभयो । फौजदारी ऐन संहिता मात्रै काफी नहुने भन्दै मन्त्री चौधरीलेले बालबालिका सम्बन्धी थुप्रै ऐन, कानूनहरूको व्यवस्था भए पनि त्यसको अक्षरशः पालना हुन नसकेको बताउनुभयो ।

तर बालबालिका सम्बन्धी जति पनि अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, सम्झौताहरू पालना गराउनका निम्ति सरकार प्रतिबद्ध रहेको उहाँको भनाई थियो ।

‘बालबालिका सम्बन्धी १३ वटा कानूनहरू बनेका छन् । तर कार्यान्वयन तहमा अझै जान सकेको छैन । अझैपनि स्थानीय तहसम्म पुग्न सकेको छैन । त्यसलाई स्थानीय तहसम्म पुर्‍याउन आवश्यक छ,’ मन्त्री चौधरीले भन्नुभयो, ‘अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, सम्झौताहरू अक्षरशः पालना गराउनुपर्छ । त्यसमा सरकार प्रतिबद्ध छ ।’

कुनै पनि देशको अवस्था हेर्ने हो भने सबैभन्दा सुरुमा त्यहाँको बालबालिका र महिलाको अवस्था हेरिने गरेको भन्दै उहाँले विभिन्न तथ्याङ्कले केही वर्षयता मातृ तथा बाल मृत्युदर घट्दै गइरहेको देखाएको बताउनुभयो । विगतमा भन्दा सुधारोन्मुख अवस्था रहेको भन्दै उहाँले प्रत्येक जिल्लामा भएका बाल न्यायिक समितिहरूले साँच्चिकै बालबालिकाहरूको न्याय निरूपणमा काम गरेका छन् कि छैनन् भन्ने विषयमा पनि सोच्नुपर्ने बताउनुभयो ।

‘प्रत्येक जिल्लामा बाल न्यायिक समिति छन् । तर त्यसले बालबालिकालाई न्याय दिएका छन् कि छैनन् भन्ने कुरा पनि हेर्नुपर्छ । बाल सुधार गृहको विषयमा पनि प्रश्न उठेको छ,’ मन्त्री चौधरीले भन्नुभयो, ‘अहिले देशभर ९ वटा बाल सुधार गृह छन् । तर त्यसमा पनि राम्रो सुविधा छैन । त्यसलाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने यसमा सबैले सहकार्य गर्न आवश्यक छ ।’

देशभरका बालगृहमा क्षमताभन्दा बढी बालबालिकाहरू रहेको भन्दै मन्त्री चौधरीले त्यसको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो । ८३५ जना क्षमता रहेको बाल सुधार गृहमा १२०२ जना बालबालिकाहरू बस्दै आएको उहाँले बताउनुभयो । त्यसमध्ये पनि १८ वर्ष माथिका ५३१ व्यक्तिहरू रहेको भन्दै मन्त्री चौधरीले सबैभन्दा पहिले ती व्यक्तिहरूलाई बाल सुधार गृह भन्दा फरक ठाउँमा व्यवस्थापन कसरी गर्ने भन्ने चुनौती रहेको बताउनुभयो ।

सुधार गृहमा रहेका बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य जाँच, मनोपरामर्श जस्ता विषयहरूमा पनि अझ बढी ध्यान दिनुपर्ने

अवस्था रहेको भन्दै उहाँले उनीहरूको सीप विकास तथा व्यवसायमुखी कार्यमा लगाउनुपर्ने आवश्यकता समेत औल्याउनुभयो ।

पछिल्लो पाँच वर्षको अवधिमा बाल मृत्युदर ६ प्रतिशतले घटेर २५ प्रतिशतमा झरेको भन्दै उहाँले ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा कुपोषणको दररेट समेत घटेर २५ प्रतिशतमा झरेको उल्लेख गर्नुभयो ।

केन्द्रीय बाल न्याय समितिले आयोजना गरेको गोष्ठीले बाल न्यायसँग सम्बन्धित गर्नुपर्ने कामहरूको पहिचान गरी बाल हित संरक्षण तथा संवर्द्धनमा देखा परेका समस्याहरूको समाधानमा ठोस उपाय पहिचान गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

‘बाल न्यायका तमाम अवधारणालाई आत्मसात् गर्दै बाल न्यायका आधारभूत मान्यताहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने क्रियाकलापहरूको पहिचान र बाल हितको संरक्षण तथा संवर्द्धन गर्ने कार्यमा देखा परेका समस्याहरूको समाधानमा ठोस उपाय पहिचान गर्ने अपेक्षा गरेको छु,’ मन्त्री चौधरीले भन्नुभयो, ‘महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय बाल न्याय प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा प्रवर्द्धन गर्न सदैव तत्पर रहेको छ ।’

केन्द्रीय बाल न्याय समितिका अध्यक्ष एवं सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश डा.आनन्द मोहन भट्टराईको अध्यक्षता तथा प्रधान न्यायाधीश विश्वम्भर प्रसाद श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा भारतका मुख्य न्यायाधीश धनञ्जय यशवंत चंद्रचूड, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री पदम गिरीले कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्नुभएको थियो ।

खेलकुद

स्पेनिस ला लिगाको उपाधि म्याड्रिडको हातमा

एजेन्सी - रियल म्याड्रिडले स्पेनिस ला लिगाको उपाधि हात पारेको छ । लिगमा चार खेल अघि नै रियल म्याड्रिड ला लिगाको उपाधि हात पारेको हो ।

शनिवार राति सम्पन्न खेलमा जिरोनाले बार्सिलोनालाई ४-२ गोल अन्तरले पराजित गरेसँगै रियल म्याड्रिडले लिगको उपाधि हात पार्न सुनिश्चित भएको हो ।

गएको रात सम्पन्न खेलमा रियल म्याड्रिडले काडिजलाई ३-० ले हराएको थियो । ला लिगामा रियल म्याड्रिडको ३४ खेलमा ८७ अंक रहेको छ भने दोस्रो स्थानमा रहेको जिरोनाको ३४ खेलमा ७४ अंक रहेको छ ।

४ खेल खेल्न बाँकी हुँदै रियल म्याड्रिडले १३ अंकको अग्रता बनाएपछि जित सुनिश्चित बनेको हो । योसँगै रियल म्याड्रिडले ३६ पटक ला लिगाको उपाधि हात पारेको छ । रियल म्याड्रिड सबैभन्दा बढी पटक ला लिगाको उपाधि हात पार्ने क्लब हो ।

क्लबले पछिल्लो पटक २०२१-२२ सिजन हात पारेको थियो । यस्तै बार्सिलोनाले हालसम्म २७ पटक यो उपाधि हात पारेको छ भने, एटलेटिको म्याड्रिडले ११ पटक लिग हात पारेको छ ।

ओलम्पिक टेबल टेनिस छनोट नेपालमा हुने

काठमाडौँ - नेपालमा आगामी जुलाईमा हुने पेरिस ओलम्पिक खेलका लागि टेबल टेनिसको दक्षिण एसियाली छनोट हुने भएको छ । पहिलो पटक हुन लागेको प्रतियोगिता नेपालले यहीं बैशाख ३१ देखि जेठ २ गतेसम्म लैनचौरस्थित राष्ट्रिय टेबलटेनिस प्रशिक्षण केन्द्रमा हुने हिजो आइतबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा टेबलटेनिसका मुख्य प्रशिक्षक राजेन्द्र कपालीले जानकारी दिए । टेबल टेनिस खेलका मुख्य प्रशिक्षक कपालीका अनुसार प्रतियोगितामा आयोजक नेपाल सहित, बङ्गलादेश, माल्दिभ्स, पाकिस्तान र श्रीलङ्काका २० जना खेलाडीको सहभागिता रहने छ । त्यस छनोटमा दक्षिण एसियाली राष्ट्र इण्डियाले भने विश्व वरियाताको शीर्ष आठभित्र रहँदै यस अघि नै छनोटमा परिसकेको छ । प्रतियोगितामा हरेक देशबाट समान दुई पुरुष र दुई महिला खेलाडीको सहभागिता रहने भएको छ । यस मध्ये समान एक पुरुष र एक महिला खेलाडी फ्रान्सको पेरिसमा हुने ओलम्पिक खेलका लागि छनोट हुनेछन् ।

उक्त छनोट लैनचौरस्थित राष्ट्रिय टेबल टेनिस प्रशिक्षण केन्द्रमा हुने खेलमा नेपालबाट संयोग कपाली, स्यान्टु श्रेष्ठ, नविता श्रेष्ठ र इभाना थापाले सहभागिता जनाउने भएका छन् । तीन दिने प्रतियोगिता सञ्चालन करिब १० लाख खर्च हुने बताइएको छ ।

महिला विश्वकप क्रिकेट खेल तालिका सार्वजनिक

काठमाडौँ - नवौँ संस्करणका महिला टी -२० विश्वकप क्रिकेट खेलको तालिका अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल, आईसीसीले सार्वजनिक गरेको छ ।

आगामी अक्टोबर ३ देखि २० सम्म बंगलादेशमा टी -२० विश्वकपका लागि १० वटा टिमलाई दुईवटा समूहमा बाँडिएको छ ।

भारत, अष्ट्रेलिया, न्यूजिल्यान्ड, पाकिस्तान र क्वालिफायर -१ को टिम समूह ‘ए’ मा छन् ।

यस्तै दक्षिण अफ्रिका, इङ्ल्यान्ड, वेस्ट इन्डिज, बंगलादेश र क्वालिफायर -२ को टिम समूह ‘बी’ मा छन् । क्वालिफायर -१ र क्वालिफायर -२ का लागि यहीं अप्रिल २५ देखि यूएईमा भइरहेको टी -२० विश्वकप छनोटको फाइनलमा पुग्ने दुई टोली छानिनेछन् । अक्टोबर ३ मा इङ्गल्यान्ड र दक्षिण अफ्रिकाले खेल्दै प्रतियोगिताको शुरुवात गर्नेछन् । सो प्रतियोगिताको सेमिफाइनल र फाइनल खेलका लागि ‘रिजर्भ डे’ राखिएको जनाइएको छ ।

छ.उ.का. लक्ष्मी दर्ता नं. ६०/०६३/६८

थिमी टाइम्स
THIMI TIMES WEEKLY
साप्ताहिक

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रूपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार प्रकाशित हुने थिमी टाइम्स खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेबपेज

<https://www.thimetimes.com.np>
<https://www.facebook/thimetimes.com.np>
email: thimetimes@gmail.com
Contact No. 9851102273

थिमी टाइम्स
thimetimesnews.com

